

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 21 Μαΐου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0199(COD)

5488/21
ADD 1

FSTR 7
REGIO 7
FC 1
CADREFIN 32
RELEX 35
CODEC 75

ΣΧΕΔΙΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έγκρισης ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης
- Σχέδιο σκεπτικού του Συμβουλίου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 29 Μαΐου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης¹ (κανονισμός Interreg), ο οποίος αποτελεί μέρος της νομοθετικής δέσμης για την πολιτική συνοχής για την περίοδο 2021-2027. Σύμφωνα με τα άρθρα 174, 176 και 177 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ο πρωταρχικός στόχος πολιτικής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης μέσω της μείωσης των διαφορών μεταξύ των διαφόρων περιοχών της ΕΕ, μεταξύ των οποίων πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε ορισμένες κατηγορίες περιφερειών, συμπεριλαμβανομένης ειδικής αναφοράς στις διασυνοριακές περιοχές. Ο κανονισμός Interreg θεσπίζει ειδικές διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και οι περιφέρειές τους, καθώς και ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και τρίτες χώρες και οι περιφέρειές τους, συνεργάζονται διασυνοριακά.
2. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε τη γνώμη της στις 19 Σεπτεμβρίου 2018² και η Επιτροπή των Περιφερειών εξέδωσε τη γνώμη της στις 5 Δεκεμβρίου 2018³.
3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σχετικά με τον κανονισμό Interreg σε πρώτη ανάγνωση κατά τη σύνοδο ολομέλειας στις 26 Μαρτίου 2019.
4. Η Ομάδα «Διαρθρωτικά μέτρα» εξέτασε τον προτεινόμενο κανονισμό Interreg σε διάφορες συνεδριάσεις υπό τη βουλγαρική, την αυστριακή, τη ρουμανική, τη φινλανδική, την κροατική και τη γερμανική Προεδρία.
5. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων ενέκρινε στις 29 Μαΐου 2019 την αρχική μερική διαπραγματευτική εντολή. Στις 5 Οκτωβρίου 2020 η μερική διαπραγματευτική εντολή επικαιροποιήθηκε από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων, ώστε να ληφθούν υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-27 και τη δέσμη μέτρων ανάκαμψης, τα οποία εγκρίθηκαν στην έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης, 18ης, 19ης, 20ής και 21ης Ιουλίου 2020.

---

¹ Έγγρ. ST 9536/18 + ADD 1.

² EE C 440 της 6.12.2018, σ. 116.

³ EE C 86 της 7.3.2019, σ. 137.

6. Με βάση τις ανωτέρω εντολές, η φινλανδική, η κροατική και η γερμανική Προεδρία διεξήγαγαν διοργανικές διαπραγματεύσεις που ολοκληρώθηκαν στις 2 Δεκεμβρίου 2020.
7. Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 η επιτροπή περιφερειακής ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (REGI) ενέκρινε το αποτέλεσμα των διοργανικών διαπραγματεύσεων. Στις 20 Ιανουαρίου 2021, ο πρόεδρος της επιτροπής REGI απηύθυνε επιστολή στην Προεδρία του Συμβουλίου αναφέροντας ότι θα εισηγηθεί στην ολομέλεια να γίνει δεκτή η θέση του Συμβουλίου, με την επιφύλαξη του ελέγχου από τους γλωσσομαθείς νομικούς, κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Κοινοβουλίου.
8. Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω συμφωνία και μετά την οριστική διατύπωση του κειμένου από τους γλωσσομαθείς νομικούς, το Συμβούλιο καθόρισε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις [xxxx 2021], σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 294 της ΣΛΕΕ.

II. ΣΤΟΧΟΣ (Άρθρο 1)

9. Σύμφωνα με το άρθρο 176 της ΣΛΕΕ, το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο και το άρθρο 174 δεύτερο και τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, το ΕΤΠΑ πρέπει να συμβάλλει στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, μεταξύ των οποίων χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή ορισμένες κατηγορίες περιοχών, όπως οι διασυνοριακές περιοχές που αναφέρονται ρητά.
10. Ο κανονισμός Interreg θεσπίζει τις αναγκαίες ειδικές διατάξεις που αφορούν τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (Interreg), όταν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και οι περιφέρειές τους έχουν διασυνοριακή συνεργασία σε σχέση με τον αποτελεσματικό προγραμματισμό, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για την τεχνική βοήθεια, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την επικοινωνία, την επιλεξιμότητα, τη διαχείριση και τον έλεγχο, καθώς και τη δημοσιονομική διαχείριση.

11. Όσον αφορά τη στήριξη των προγραμμάτων Interreg από τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης (Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ), Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ)), ο κανονισμός Interreg καθορίζει πρόσθετους ειδικούς στόχους καθώς και τους κανόνες για την ενσωμάτωση των εν λόγω κονδυλίων στα προγράμματα Interreg. Ο κανονισμός Interreg προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής των ΥΧΕ στα προγράμματα Interreg.
12. Όσον αφορά τη στήριξη των προγραμμάτων Interreg από τα ταμεία Interreg (το ΕΤΠΑ και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης), ο κανονισμός Interreg καθορίζει τους ειδικούς στόχους Interreg, τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τα κράτη μέλη, τις τρίτες χώρες, τις χώρες-εταίρους και τις ΥΧΕ και τις περιφέρειές τους, τους χρηματοδοτικούς πόρους και τα κριτήρια κατανομής τους.

ΙΙΙ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

α) Συνιστώσες του Interreg (Άρθρο 3)

13. Σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, τα προγράμματα διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας θα συνεχιστούν στο πλαίσιο του Interreg. Καθένα από τα εν λόγω προγράμματα δικαιολογείται με βάση τις επιδόσεις του και οι επιτυχείς τομείς προγραμμάτων θα διατηρηθούν.
14. Με βάση την πείρα από τη διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, όπου ο συνδυασμός των δύο συνιστωσών στο πλαίσιο ενός μόνο προγράμματος ανά περιοχή συνεργασίας δεν επέφερε αρκετή απλούστευση για τις αρχές και τους δικαιούχους του προγράμματος, έχει θεσπιστεί ειδική συνιστώσα που δίνει τη δυνατότητα στις εξόχως απόκεντρες περιοχές να συνεργάζονται με τις γειτονικές τους χώρες και εδάφη με τον πιο αποτελεσματικό και απλό τρόπο.

15. Στο πλαίσιο του Interreg, το ΕΤΠΑ και (κατά περίπτωση) οι μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης υποστηρίζουν τις ακόλουθες συνιστώσες:

- **Συνιστώσα Α:** διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ όμορων περιοχών για την προώθηση της ολοκληρωμένης και αρμονικής περιφερειακής ανάπτυξης μεταξύ γειτονικών περιφερειών με χερσαία και θαλάσσια σύνορα·
- **Συνιστώσα Β:** διακρατική συνεργασία σε ευρύτερα διακρατικά εδάφη ή σε εδάφη που περιβάλλουν θαλάσσιες λεκάνες, στην οποία συμμετέχουν εθνικοί, περιφερειακοί και τοπικοί εταίροι του προγράμματος στα κράτη μέλη, στις τρίτες χώρες και στις χώρες-εταίρους και ΥΧΕ, με σκοπό την επίτευξη υψηλότερου βαθμού εδαφικής ολοκλήρωσης·
- **Συνιστώσα Γ:** διαπεριφερειακή συνεργασία, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή, προωθώντας:
  - α) το πρόγραμμα Interreg Europe,
  - β) το πρόγραμμα URBACT,
  - γ) το πρόγραμμα INTERACT, και
  - δ) το πρόγραμμα ESPON,
- **Συνιστώσα Δ:** συνεργασία μεταξύ εξόχως απόκεντρων περιοχών και μεταξύ αυτών και των γειτονικών τους τρίτων χωρών ή χωρών-εταίρων ή ΥΧΕ, ή οργανισμών περιφερειακής ολοκλήρωσης και συνεργασίας, ή διαφόρων εξ αυτών, με σκοπό τη διευκόλυνση της περιφερειακής τους ολοκλήρωσης και της αρμονικής ανάπτυξης με τις γειτονικές τους χώρες.

β) Ειδικοί στόχοι Interreg και θεματική συγκέντρωση (άρθρα 14 και 15)

16. Το ΕΤΠΑ συμβάλλει, στο πλαίσιο του Interreg, στους ειδικούς στόχους στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής. Ωστόσο, ο κατάλογος των ειδικών στόχων στο πλαίσιο των διαφόρων στόχων πολιτικής προσαρμόζεται στις ειδικές ανάγκες του Interreg, ώστε να καταστούν δυνατές οι παρεμβάσεις τύπου ΕΚΤ μέσω κοινών δράσεων στο πλαίσιο των προγραμμάτων Interreg. Επιπλέον, προστίθενται δύο ειδικοί στόχοι Interreg — «βελτιωμένη διακυβέρνηση συνεργασίας» και «μεγαλύτερη ασφάλεια και προστασία στην Ευρώπη». Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση επιτυγχάνει καλή ισορροπία μεταξύ των πέντε στόχων της πολιτικής συνοχής και των δύο ειδικών στόχων Interreg.
17. Εν προκειμένω, τα προγράμματα Interreg μπορούν να στηρίζουν τον ειδικό στόχο Interreg για «βελτιωμένη διακυβέρνηση συνεργασίας», με μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δράσεις:
- α) βελτίωση της θεσμικής υποδομής των δημόσιων αρχών, ιδίως εκείνων που έχουν την εντολή να διαχειρίζονται ένα συγκεκριμένο έδαφος, και των ενδιαφερόμενων μερών (όλες οι συνιστώσες)·
  - β) βελτίωση της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης με την προώθηση της νομικής και διοικητικής συνεργασίας και της συνεργασίας μεταξύ πολιτών, φορέων της κοινωνίας των πολιτών και θεσμών, ιδίως, με σκοπό την επίλυση νομικών και άλλων εμποδίων στις παραμεθόριες περιφέρειες (συνιστώσες Α, Γ, Δ και, κατά περίπτωση, συνιστώσα Β)·
  - γ) οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης, ιδίως με την ενθάρρυνση δράσεων μεταξύ των λαών (συνιστώσες Α, Δ και, κατά περίπτωση, συνιστώσα Β)·
  - δ) βελτίωση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών να εφαρμόσουν μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, καθώς και άλλες εδαφικές στρατηγικές (όλες οι συνιστώσες)·
  - ε) ενίσχυση της βιώσιμης δημοκρατίας και στήριξη των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και του ρόλου τους στη μεταρρύθμιση των διαδικασιών και στις δημοκρατικές μεταβάσεις (όλες οι συνιστώσες με τη συμμετοχή τρίτων χωρών, χωρών-εταίρων ή ΥΧΕ)· και
  - στ) άλλες δράσεις για τη στήριξη της βελτιωμένης διακυβέρνησης συνεργασίας (όλες οι συνιστώσες).

18. Από την άλλη πλευρά, τα προγράμματα Interreg μπορούν επίσης να στηρίζουν τον ειδικό στόχο Interreg για «μεγαλύτερη ασφάλεια και προστασία στην Ευρώπη», με την ανάληψη δράσεων στους τομείς της διαχείρισης της διέλευσης των συνόρων και της διαχείρισης της κινητικότητας και της μετανάστευσης, καθώς και της προστασίας και της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών (φερ' ειπείν μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας).
19. Έως το 20 % των διαθέσιμων πόρων για κάθε πρόγραμμα Interreg A, B και Δ μπορεί να διατίθεται στον ειδικό στόχο Interreg «βελτιωμένη διακυβέρνηση συνεργασίας» και έως και το 5 % στον ειδικό στόχο Interreg «μεγαλύτερη ασφάλεια και προστασία στην Ευρώπη».
20. Όσον αφορά τη θεματική συγκέντρωση, για κάθε πρόγραμμα Interreg A, B και Δ, η συμφωνία που επιτεύχθηκε με το Κοινοβούλιο αφιερώνει τουλάχιστον το 60 % των διαθέσιμων πόρων στον στόχο πολιτικής 2 (πιο πράσινη μετάβαση με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα προς μια οικονομία μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη) και το πολύ δύο άλλους στόχους πολιτικής, ενώ τα προγράμματα Interreg A κατά μήκος των εσωτερικών χερσαίων συνόρων θα διαθέσουν τουλάχιστον το 60 % στον στόχο πολιτικής 2 και στον στόχο πολιτικής 4 (μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη που υλοποιεί τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων) και το πολύ σε δύο άλλους στόχους πολιτικής.

γ) Ταμεία μικρών έργων (Άρθρο 25)

21. Τα μικρά έργα φέρνουν σε επαφή άτομα σε τοπικό επίπεδο και είναι σημαντικά για την ανάπτυξη των παραμεθόριων περιοχών. Αυτό που διαφοροποιεί τα εν λόγω έργα είναι ότι το πεδίο εφαρμογής τους είναι περιορισμένο και, ως εκ τούτου, η απαιτούμενη χρηματοδοτική στήριξη είναι επίσης περιορισμένη. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση εξασφαλίζει ότι τα μικρά έργα μπορούν να υλοποιηθούν με επιτυχία, απλουστεύοντας τις αναγκαίες ρυθμίσεις για αυτά και ενσωματώνοντας σαφείς κανόνες όσον αφορά τη διακυβέρνησή τους.
22. Οι τελικοί αποδέκτες σε ένα ταμείο μικρών έργων θα λαμβάνουν στήριξη μέσω του δικαιούχου και θα υλοποιούν τα μικρά έργα στο πλαίσιο του εν λόγω ταμείου μικρών έργων («μικρό έργο»). Ο δικαιούχος μπορεί να είναι διασυνοριακό νομικό πρόσωπο ή ΕΟΕΣ ή φορέας που διαθέτει νομική προσωπικότητα. Στο πλαίσιο κάθε προγράμματος Interreg, θα είναι δυνατή η σύσταση ταμείων μικρών έργων, εφόσον η συνολική συνεισφορά στα ταμεία μικρών έργων δεν υπερβαίνει το 20 % των συνολικών κονδυλίων του εν λόγω προγράμματος Interreg.

δ) Συμμετοχή τρίτων χωρών ή χωρών-εταίρων, ΥΧΕ ή οργανισμών περιφερειακής ολοκλήρωσης ή συνεργασίας στα προγράμματα Interreg υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης (Άρθρα 53-60)

23. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση αποτελεί ένα βήμα προόδου προς την απλούστευση της συνεργασίας πέραν των συνόρων της Ένωσης. Προκειμένου να εφαρμοστεί ένα ως επί το πλείστον κοινό σύνολο κανόνων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης τόσο στα συμμετέχοντα κράτη μέλη όσο και στις συμμετέχουσες τρίτες χώρες ή χώρες-εταίρους, ΥΧΕ ή οργανισμούς περιφερειακής ολοκλήρωσης ή συνεργασίας, θα εφαρμόζονται οι «συνήθειες» κανόνες Interreg. Ωστόσο, απαιτούνται ορισμένες προσαρμογές, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι συμμετέχοντες που δεν δεσμεύονται από το δίκαιο της ΕΕ. Εν προκειμένω, το εν λόγω κεφάλαιο καθορίζει ειδικούς κανόνες σχετικά με τις αρχές των προγραμμάτων, στις μεθόδους διαχείρισης, στην επιλεξιμότητα, στα μεγάλα έργα υποδομής, στις δημόσιες συμβάσεις, στη δημοσιονομική διαχείριση και στη σύναψη συμφωνιών χρηματοδότησης.
24. Το σημείο αφετηρίας είναι ότι η επιλεξιμότητα της δαπάνης συνδέεται με την υπογραφή της συμφωνίας χρηματοδότησης από την οικεία τρίτη χώρα, χώρα-εταίρο ή ΥΧΕ. Οι αρχές των προγραμμάτων Interreg μπορούν να έχουν τις αντίστοιχες τους αρχές σε τρίτες χώρες, χώρες-εταίρους ή ΥΧΕ. Οι συμβάσεις για τους δικαιούχους θα ακολουθούν τους κανόνες για τις εξωτερικές συμβάσεις, όπως προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Συνεισφορές εκτός του εθνικού ποσοστού συγχρηματοδότησης, θα καθορίζονται όταν η στήριξη προέρχεται από μηχανισμό εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης ή σε περίπτωση μεταφοράς πρόσθετης συνεισφοράς από τρίτη χώρα, χώρα-εταίρο ή ΥΧΕ.

ε) Ειδικές διατάξεις για την έμμεση διαχείριση (Άρθρο 61)

25. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε με το Κοινοβούλιο παρέχει τη δυνατότητα υλοποίησης των προγραμμάτων Interreg στο πλαίσιο της συνεργασίας των εξόχως απόκεντρων περιοχών (συνιστώσα Δ) υπό έμμεση διαχείριση. Θεσπίζονται ειδικοί κανόνες σχετικά με τον τρόπο εκτέλεσης αυτών των προγραμμάτων συνολικά ή εν μέρει υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

25. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση απηχεί τη συμβιβαστική λύση που επιτεύχθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την υποστήριξη της Επιτροπής.
  26. Το Συμβούλιο πιστεύει ότι η θέση του σε πρώτη ανάγνωση συνιστά μια ισορροπημένη δέσμη μέτρων για όλα τα προγράμματα Interreg που καλύπτονται από τον εν λόγω κανονισμό για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.
-